

forbigaa ved denne Lejlighed. Jeg skal saaledes bemærke, at det forekommer mig, at dersom man overhovedet vil ind paa den Vej, som jeg aldeles ikke kan gaa ind paa, uden videre at give Statsstilfud til Kommunerne til Dækning af Udgifter, der paa-hvile dem, uden at man med det samme faar særligt Indseende med Anvendelsen af Pengene, da vil det dog være høist mærkværdigt, at man ikke i alt Fald sonderer mellem de Udgifter, som Kommunerne ere pligtige til at afholde, og de Udgifter, Kommunerne frivillig paatage sig. Det er noksom bekendt, at der for Amtskommunernes Vedkommende er Udgifter, som de skulle afholde, og hvor der dog er et vist Tilshyn med, at vedkommende Emne røgtes forsvareligt, men det er ogsaa noksom bekendt, at der er en særlig Paragraf i Kommunalloven, § 48, som ligesom bestemmer, at Amtsraadet kan tage Beslutning om rent personlige Udgifter. Jeg gad nu vidst, om der er Mening i, at Staten forpligtes til at bidrage Halvdelen af, hvad Amtsraadet paa den Maade bevilger ganske frivillig. Ligeledes vil jeg tillade mig at kalde det uforstaaeligt, at Statskassen ogsaa skulde være med til at bære Renter af og Afdrag paa hidtidige Laan. Det vilde altsaa sige det samme som, at Bestemmelsen om Statens Meddelagtighed eller Deltagen i Udgifterne med det halve af Ugningsens Beløb skulde gives tilbagevirkende Kraft. Det er aabenbart, at naar Staten betaler Halvdelen af Renter og Afdrag, vil det være det samme som, at den betaler Halvdelen af det, som i Fortiden er bragt til Veje gennem Laan. Og selv om man nu skulde finde dette rimeligt og billigt, hvad jeg ikke paa nogen Maade kan, tror jeg dog, det vil ramme meget forskelligt paa de forskellige Amtskommuner. De Amtskommuner, som have villet unddrage sig en større Paaligning ved Stiftelse af store Laan, vilde da naa det Beneficium, at Staten betaler Halvdelen, hvorimod de Amtskommuner, der have paalignet Stat i Forhold til, hvad de behøvede, og ikke have stiftet Laan, ingen Ting ville faa. Den Retfærdighed forstaar jeg ikke.

Jeg skal slutte med, hvad jeg allerede har udtalt tidligere, at jeg saa fuldt som nogen anerkender det rimelige og billige i, at Hartkornet ikke vedbliver at være Enebærer eller den væsentlige Bærer af Amtskommunens Udgifter, men at det forekommer mig, at den Vej, der saa bør betædes, og som jeg heller ikke antager, at det vil være vanskeligt at naa til Ende med, naar Erkendelsen deraf er lige saa stærk til Stede alle Vegne som hos mig, ikke er den, at

man uden videre giver Statspenge til disse Kommuneudgifter, som man nu siger, at det er Uret, at Hartkornet alene skal bære — selv om Hartkornet ikke alene skal bære dem, er det ikke givet, at ikke Kommunen kan bære dem — men at man undersøger, om og paa hvilken Maade man kan bringe andre til at deltage med i Amtsstatten direkte eller indirekte, og at man undersøger, om nogle og da hvilke af de Udgifter, som nu ligge under Amtsfonden, der passende kunne overgaa til Statskassen, og i Forbindelse dermed saa ogsaa undersøger, paa hvilken Maade denne yderligere Udgift af Statskassen skulde dækkes.

Formanden (Høgsbro): Der er endnu flere Talere indtegnede, og jeg skal derfor standse Forhandlingen for i Dag.

Næste Møde holdes i Morgen Kl. 1, og Dagsordenen er da:

1) Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Lov om Bidrag af Statskassen til Amtsrepartitionsfondene.

2) Første Behandling af:

Forslag til Lov om Forandring i Dystrævelsen af Halvprocentafgiften ved Køb og Salg af faste Ejendomme.

3) Første Behandling af:

Forslag til Lov om Forandring i § 31 af Lov af 19de Februar 1861 om Brugen af stemplet Papir.

Mødet hævet Kl. 4.35.